

مادری با ۲۳۶ فرزند!

گفت‌وگو با لعیابهشتی بانویی که زندگی‌اش را وقف کمک به کودکان بیمار کرده است

لاله سادات کوثری

l.kouchi@ajpharanews.ir

ما چرا به چهل روزگی دخترش برمی‌گردد، درست زمانی که سروشا درگیر بیماری سختی شد و تاب و توان را از مادر و پدر گرفت. سروشا بعد از یک دوره درمان خوب شد اما ذهن مادر را بی‌قرار نگه داشت. جرقه درمان بیمارانی که چند روز و نهایتا چند سال با مرگ فاصله دارند در فکرش فعال شد. لعیابهشتی عامل این اتفاق نیک است. چند سالی می‌شود که در کنار معلمی، روستاب‌روستا و شهر به‌شهر کودکان بیمار را به نیکوکاران و مراکز درمانی معرفی کرده است، بیمارانی که درگیر بیماری‌های قلبی مادرزادی یا فلج مغزی هستند. او توانسته است با پیگیری و واسطه‌گری درمانی به عنوان خیر درمان، در مسیر سلامتی این بیماران قرار گیرد. این بانوی خیر به گفته خودش، اکنون مادر ۲۳۶ فرزند از جای جای ایران اسلامی است، فرزندی که شاید هرکدامشان این روزها در اوج سلامتی به زندگی روزمره‌شان ادامه می‌دهند.

یک اتفاق و یک کار خوب «به طور اتفاقی وارد موضوع درمان کودکان شدم. دلیل این کار هم پس‌زمینه تلخی بود که در ذهن داشتم. مدیر بودم. یک سال در مدرسه‌ام دانش‌آموزی که انحراف ستون فقرات داشت دچار مشکلات شدیدی شده بود. این انحراف به قدری شدید بود که ریه و قلب دانش‌آموز را درگیر کرده بود و فشار زیادی بر این‌اندام‌ها وارد می‌شد. اما به دلیل مشکلات مالی، عمل جراحی آن کودک مقدور نبود و خانواده‌اش نیز تحت فشار بودند.»

پزشکان گفته بودند اگر عمل جراحی ستون فقرات صورت نگیرد، کودک نهایتا تا یک سال بیشتر زنده نخواهد بود اما با پیگیری‌های مکرر و راهنمایی‌ها و کمک دکنری که فرزند خودش نیز دچار این بیماری بوده است، لعیابهشتی به مرحوم پروفسور کیوان مژدا که سالی ۲ مرتبه از فرانسه به ایران می‌آید وصل می‌شود. او

در مورد بیماری‌های قلبی ۳۵ کودک و نوجوان بدون دریافت وجهی با کمک دکتر نظافتی در مشهد عمل شدند. هزینه‌های عمل جراحی را مؤسسات خیریه درمانی فعال پرداخت کردند. در حوزه بچه‌های محروم نیز مهربانان کلاهان سنگ تمام گذاشتند.»

➤ مداوای ۲۳۶ بیمار

تاکنون ۲۳۶ نفر مداوا شده‌اند که در بین آن‌ها نوزاد چهل‌وپنج‌روزه نیز دیده می‌شود. بیشترین آمار متعلق به بچه‌هایی است که کمتر از ۱۸ سال دارند. لعیابهشتی در ادامه صحبت‌هایش به نحوه پیدا کردن و شناسایی بیماران «ای‌بی» یا همان «پروانه‌ای» اشاره می‌کند و می‌گوید: «بیماران ای‌بی یا همان بیماران پروانه‌ای نیز کم‌کم به جمع مداوای بیماران ما افزوده شدند. وقتی به بنیاد بیماری‌های خاص رفتم با بچه‌های پروانه‌ای آشنا شدم و متوجه شدم در فریمان چند مریض پروانه‌ای وجود دارد. به فریمان رفتم و از طریق فرمانداری و آموزش و پرورش ۴ بیمار پروانه‌ای را در این شهر پیدا کردم. او اضافه می‌کند: «بیماران ای‌بی وضعیت خیلی خاص و حادی دارند. پوستی بسیار آسیب‌پذیر دارند. نوازش پوست

آن‌ها برایشان آزاردهنده است. شانه زدن به مو برای این‌بیماران بسیار دردناک است. همه اندام‌های داخلی‌شان زخم است و هر چند وقت یک بار عمل جراحی داخلی باید انجام دهند. انگشت‌های این بیماران به هم می‌چسبد. خانواده‌ها نیز عمدتا از طریق مراکز خیریه حمایت می‌شدند اما چون هزینه‌های درمان این بچه‌ها بسیار بالاست با یکی از گروه‌های درمانی به نام راه سلامتی وارد عمل شدیم و خوشبختانه توانستیم این بیماران را به طور ویژه تحت پوشش را قرار دهیم. اکنون تمام هزینه‌های عمل جراحی، دارویی و پانسمان‌های خاص این بیماران از سوی خیریه راه سلامتی تحت پوشش است. این خیریه تاکنون بچه‌های زیادی از بیماری پروانه‌ای را تحت پوشش قرار داده است.»

➤ کاربری ناشناس و ۳ هفته تلاش

بهشتی ادامه می‌دهد: «همه این ۲۳۶ بیمار به نوعی فرزندان من هستند. یادم می‌آید با یک حساب کاربری ناشناس، کودکی بیمار در منطقه رضویه به من معرفی شد. برایم نوشته بودند کودک کلاس اولی به این دلیل که کاشم باز است از سنخش رد شده و باید در مدرسه استثنایی درس بخواند. آن زمان هیچ نشانه‌ای نداشتم جز اینکه

عکس: احمد حسینی اشپور

این کودک در منطقه رضویه است. تصمیم گرفتم او را پیدا کنم. ۳ هفته روستا به روستا منطقه رضویه را گشتیم تا اینکه یک شب خسته و ناامید از شورای آخرین روستا آدرس پسر بچه را پرس و جو کردیم و بالاخره در کمال ناامیدی او را پیدا کردیم. این کودک اکنون کلاس سوم دبستان است.» آن‌ها همین‌طور هزینه‌های جراحی قلب کودکی چهارماهه را به عهده می‌گیرند و خاطره خوشحالی و آرامش خاطر پدر و مادرش بهترین هدیه‌ای است که در ذهن دارند.

➤ ستون فقراتی که درمان نشد

بهشتی که تمام زندگی‌اش را صرف کمک به خانواده‌های نیازمند درمان کرده است حالا صاحب خانواده بزرگی است هرچند خاطرات تلخی هم وجود دارد که از آرش داده‌اند. از آنجایی که جراحی ستون فقرات خطر زیادی دارد یکی از کودکان بعد از جراحی توان حرکت را در پاهایش از دست داده، چیزی که هرگز از یاد این بانوی نیکوکار نرفته است. با این حال می‌گوید: «یادمان باشد بخشنده بودن قبل از اینکه پول زیادی طلب کند دل بزرگی می‌خواهد. من خودم را آدم خاصی نمی‌بینم. فقط یک رابط هستم و دوست دارم این مسیر را ادامه دهم.»

➤ شرایط کودکان

۱- امکان شناخت پدر، مادر و جد (پدربزرگ) پدری آن‌ها وجود نداشته باشد. ۲- هیچ کدام از پدر، مادر یا جد پدری آن‌ها زنده نباشند. ۳- کودکانی که سرپرستی آن‌ها از سوی دادگاه به بهزیستی سپرده شده است و تا ۲ سال بعد از آن پدر، مادر یا جد پدری آنان برای سرپرستی به بهزیستی مراجعه نکرده باشد. ۴- پدر، مادر یا جد پدری صلاحیت سرپرستی از کودک را نداشته باشد. پس از احراز همه شرایط مذکور، خانواده‌ها چند ماه زیر نظر مشاوران قرار می‌گیرند و در صورت موفقیت‌آمیز بودن نتیجه، حکم فرزندخواندگی دائم صادر خواهد شد. ●

چگونه می‌توان آن‌را از بین برد یا کم کرد؟ مادر یک اجتماع بزرگ زندگی می‌کنیم، در یک موقعیت خانوادگی که معمولا قادر به تغییر آن نیستیم، در یک شرایط اقتصادی مشخص که تغییر آن گاهی بسیار دشوار است. ما عادت کرده‌ایم موقعیت اجتماعی خودمان را با دوستانمان مقایسه کنیم اما مشکل جدیدی هم اضافه شده است: ما خودمان را با آدم‌هایی که در فضای مجازی،

زندگی خود را در معرض دید ما قرار می‌دهند مقایسه می‌کنیم و اینجاست که حس یک بازنده تمام عیار را داریم. شغل و جایگاه و تحصیلات و موقعیتمان را زیر سؤال می‌بریم و زندگی‌مان لبریز از اضطراب می‌شود. دوباتن اسم این حس را گذاشته است اضطراب منزلت! اما روش‌های مقابله با این احساسات را نیز تا اندازه‌ای برایمان روشن می‌کند. کتاب در ۲ بخش کلی نوشته شده است. در بخش نخست به علت‌های این اضطراب می‌پردازد، عللی چون نیاز به عشق، توقع، شایسته‌سالاری،

چگونه می‌توان آن‌را از بین برد یا کم کرد؟ مادر یک اجتماع بزرگ زندگی می‌کنیم، در یک موقعیت خانوادگی که معمولا قادر به تغییر آن نیستیم، در یک شرایط اقتصادی مشخص که تغییر آن گاهی بسیار دشوار است. ما عادت کرده‌ایم موقعیت اجتماعی خودمان را با دوستانمان مقایسه کنیم اما مشکل جدیدی هم اضافه شده است: ما خودمان را با آدم‌هایی که در فضای مجازی،

اضطراب منزلت

نویسنده: آلف دوپایان ترجمه: زهرا باختری ● انتشارات: چترنگ

وابستگی و ... و بخش دوم به فکر درمان این‌اضطراب و پیشنهاد دادن راه حل هاست، راه‌حلی‌هایی در دل فلسفه، هنر، سیاست و مذهب. شمار این کتاب با پیشنهاد های روان‌شناختی سطحی و نسخه‌های «این گونه باش» و «این‌طور رفتار کن» طرف نیستید. کتاب نه تنها

شرایط اضطراب

منزلت را توصیف

می‌کند بلکه

ریشه‌های عمیق تاریخی و اجتماعی آن را زدیدگاه فلاسفه، هنرمندان و نویسندگان پیش چشم‌تان می‌گذارد. کتاب پر است از تصاویر و عکس‌ها و نقاشی‌هایی که به فضا سازی ذهنی و تاریخی‌ما کمک می‌کند. روش‌های دوباتن را امتحان کنید. او فیلسوفی است که فلسفه را به خدمت التیام دردهای بشر گرفته است. ●

ایراندخت

غلامرضا آذری خاکستر کوشش و پژوهشگری

مشهد و نخستین گزارش‌ها از پرورشگاه اطفال

سابقه فعالیت منظم مؤسسات خیریه در زمینه نگهداری کودکان بی‌سرپرست را باید در دوره معاصر جست‌وجو کرد هرچند در منابع تاریخی گزارش‌های پراکنده از دارالایتام‌ها وجود دارند و طبق اسناد، این مراکز به طور عمده آموزش‌محور بودند. محتوای اسناد و گزارش‌های تاریخی حاکی از آن است که در شهر مشهد نیز نشانه‌هایی از دارالایتام‌ها به‌خصوص در جوار حرم مطهر امام رضا^(ع) از دوره صفویه به بعد وجود داشته است. به نظر می‌رسد نخستین گزارش‌ها در این زمینه مربوط به مکتب‌خانه ایتام است که در آن تعدادی از کودکان ضمن آموزش، امکاناتی چون غذا و لباس دریافت می‌کردند. همچنین لابه‌لای اسناد تاریخی گزارش‌هایی از فعالیت تشکیلات حرم مطهر در زمینه پرداخت مستعمری و لباس به ۲۰ نفر از دختران یتیم در سال ۱۳۷۱ هجری قمری وجود دارد. اهمیت موضوع تا آنجاست که تعدادی از موقوفات به این امر اختصاص داده شده است. محمود بیگا، یکی از واقفان دوره صفویه، در سال ۱۱۲۰ هجری قمری بخشی از اموالش را وقف ایام سادات و تعلیم و تربیت آن‌ها کرده است. سید میرزا صراف نیز در سال ۱۲۷۱ هجری قمری موقوفه‌ای برای اطفال ایتام سادات وقف کرده است. همچنین میرزا محمدحسن ملقب به میرزاپایا در دوره قاجار وقف‌نامه‌ای برای مصارف اطفال ایتام سادات اعم از تحصیل، پوشاک و غذای آن‌ها به‌جانهاده است.

قبل از تأسیس پرورشگاه، نوزادان و اطفال کوچکی که در کنار معابر عمومی شهر مشهد رها می‌شدند به دارالشفای منتقل می‌شدند. آستان قدس هم با پرداخت مبلغی به زن‌ها در واقع دایه‌ای برای آن‌ها می‌گرفت. در منابع مربوط به تاریخ مشهد، پیشنهاد تأسیس دارالایتام در زمان قوام‌السلطنه، فرمانروای خراسان، وجود دارد. قبل از اینکه مکانی به صورت مجزا به اطفال بی‌سرپرست اختصاص داده شود، میزان مرگ و میر در بین آن‌ها به‌وفور گزارش شده است. بنابراین بوجه‌ای برای تأسیس پرورشگاه اختصاص داده می‌شود تا با مراقبت صحیح و رعایت مسائل بهداشتی، از مرگ و میر آن‌ها جلوگیری گردد. در سال ۱۳۰۶ خورشیدی آستان قدس رضوی عمارت آقای معتمدرا که در اراضی الندشت واقع شده بود خریداری و به پرورشگاه اختصاص داد. شرایط پذیرفتن اطفال در این مؤسسه بالاخص باید بودن آن‌ها ذکر شده است به شرطی که سن آن‌ها از ۶ سال بیشتر نباشد. در غیر این صورت، به دارالترتیه فرستاده می‌شدند. در سال ۱۳۱۶ خورشیدی مراقبت طبی و بهداشت اطفال در این مؤسسه، تحت نظر دکتر حسین سامی به عمل می‌آید. گزارش‌های دکتر بقراط در سال ۱۳۰۷ خورشیدی حاکی از آن است که او برای مداوای کودکان به پرورشگاه رفته و اطفال آنجا را معاینه و مداوا کرده است. پرورشگاه نخست زیر نظر دارالشفاداره می‌شد و بعد از تأسیس بیمارستان امام‌رضا محل آن به محوطه این بیمارستان منتقل شد. چند سال بعد به مرکزی واقع در کوهسنگی تغییر مکان داد. همچنین پرورشگاه ایتام دارالترتیه در سال ۱۳۰۸ خورشیدی تأسیس شد. این مؤسسه در ابتدا با نوانخانه توأم بوده است. از سال ۱۳۱۴ خورشیدی نوانخانه از دارالترتیه جدا و این مؤسسه به‌تدریج تحت قاعده و انتظام صحیحی در آمده است. به‌طوری که در سال ۱۳۱۶ خورشیدی تعداد ۳۰۰ نفر طفل در آنجا نگهداری می‌شدند. که از آن جمع، ۲۳۵ نفر پسر و ۶۵ نفر دختر بوده‌اند. دارالترتیه شاهپور نیز از دیگر مراکز نگهداری کودکان در شهر مشهد بوده است که نشانه‌هایی از فعالیت این مرکز بین سال‌های ۱۳۱۶ تا ۱۳۳۰ خورشیدی وجود دارد. ●

(۴)

شهربانو

فرزندان مادران ایرانی متقاضی تابعیت به استانداردها مراجعه کنند

سید سلمان سامانی، سخن‌گوی وزارت کشور، با بیان اینکه متقاضیان درخواست تابعیت ایرانی به استانداری‌ها مراجعه کنند افزود: پدران غیرایرانی در صورت نداشتن مشکل امنیتی تابعیت می‌گیرند.

